

Kazimierz Sztramko

Official Number	P-3037
Rank	polski: ppor.pil./317 DM/ brytyjski: F/O
Date of birth	1915-11-03
Date of death	1995-12-21
Cemetery	Burlington, Spring Gardens Rd - Holy Sepulchre Cemetery Wsp. 43.291646, -79.869846
Grave	Rodzinny
Photo of grave	
Country	Kanada

Period

Okres powojenny

Source

"Polskie Siły Powietrzne..." T.J. i Anna Krzystek
Informacja: Adam Jackowski, Jerzy Obmiński
Zdjęcie: Adam Jackowski

Urodził się 3 listopada 1915 r. w m. Bogusze, powiat Szczuczyn, woj. białostockie jako syn Juliana i Aleksandry z domu Kozłowskiej. W 1927 r. ukończył siedem klas szkoły powszechnej w Grajewie. 1 września 1930 r. wstąpił do Szkoły Podoficerów Piechoty dla Małoletnich, którą ukończył po trzech latach. 14 września 1933 r. otrzymał przydział do 8 Pułku Piechoty stacjonującego w Lublinie. 1 października 1933 r. rozpoczął naukę w Szkole Podoficerów CKM przy 8 Pułku Piechoty, którą ukończył 19 marca 1934 r. awansując do stopnia kaprała. W 1935 r. ukończył naukę w pięcioletnim gimnazjum wieczorowym w Lublinie. Latem 1936 r. ukończył kurs szybowcowy w Ustianowej i 15 września rozpoczął kurs podstawowego pilotażu w Eskadrze Treningowej 1 Pułku Lotniczego w Warszawie. Po jego ukończeniu w lipcu 1937 r. został przyjęty na kurs wyższego pilotażu w Grudziądzu. Kurs ukończył z wynikiem bardzo dobrym 1 listopada 1937 r. i został przydzielony do 113 Eskadry Myśliwskiej. Od połowy czerwca do połowy grudnia 1938 r. był w składzie zespołu kpt. W. Szczęśniewskiego, który został przydzielony do Eskadry Korpusu Pogranicza w Sarnach ochraniając budowę umocnień wschodniej granicy Polski na odcinku Pińsk - Krzemieniec Podolski. 1 kwietnia 1939 r. awansowany do stopnia plutonowego.

We wrześniu 1939 r. walczył w 113 EM, która wchodziła w skład Brygady Pościgowej broniącej Warszawy. Wykonał 22 loty bojowe i stoczył 12 walk powietrznych, m.in. 8 września w rejonie Puław z dwoma He 111 z KG 4. Oficjalnych zwycięstw mu nie przyznano.

20 września, na rozkaz płk. Pawlikowskiego, przekroczył granicę w Kutach. Dotarł do Bukaresztu, skąd został skierowany do obozu internowania. Po trzech tygodniach otrzymał paszport i udał się do portu Balcik. Stamtąd przez Morze Czarne dotarł do Bejrutu, gdzie po jednym dniu przerwy znów wsiadł na statek i 30 października dopłynął do Marsylii.

We Francji został przydzielony do patrolu dowodzonego przez mjr. dypl. E. Wyrwickiego. 4 czerwca Polacy trafili na lotnisko Bernay i zostali przydzieleni do latającego na samolotach Bloch 151 i 152 jednostki GC II/10. Sztramko został przydzielony do 1. Escadrille. 7 czerwca wracając w składzie francuskiego klucza na własne lotnisko stoczył walkę z Me 109, którego zestrzelił. Z powodu braku paliwa lądował jednak przymusowo i uszkodził swój samolot. To spowodowało, że nie latał aż do 13 czerwca, kiedy to doprowadzono do stanu używalności jego Blocha. 21 czerwca wraz z innymi Polakami opuścił jednostkę, by przedostać się do Afryki. W nocy 22/23 czerwca na pokładzie samolotu transportowego został przewieziony do Algieru. Potem drogą lądową dotarł do Casablanki, skąd via Gibraltar 17 lipca 1940 r. dotarł do Wielkiej Brytanii.

W Wielkiej Brytanii otrzymał numer służbowy 782842. Po pobycie w bazie w Blackpool został wysłany na krótki kurs odświeżający do 55 OTU, skąd 16 kwietnia 1941 r. trafił do 317 "Wileńskiego" Dywizjonu Myśliwskiego. 1 marca

1942 r. został awansowany do stopnia st. sierż. 7 marca 1942 r. Sztramko znajdował się na wysuniętym lotnisku w Bolt Head i rano podczas patrolu nad lotniskiem został zaatakowany przez dwa Me 109 i w rezultacie przymusowo lądował będąc lekko rannym w nogę. 18 sierpnia 1942 r. podczas osłony desantu na Dieppe wraz z pilotami 303 DM - S/Ldr J. Zumbachem i F/Sgt W. Giermerem - zestrzelił He 111.

Zgłosił się ochotniczo na wyjazd do Afryki i znalazł się w pierwszym składzie zespołu. Przydzielony do 145 DM w czasie walk w ramach PFT zgłosił zestrzelenie trzech samolotów (22 kwietnia Me 109 i Mc 202 oraz 6 maja - Me 109).

Po powrocie do Anglii został 23 lipca 1943 r. skierowany w roli instruktora do 58 OTU. 11 sierpnia został przeniesiony do AFDU w Wittoming. Do bojowego latania wrócił 20 listopada 1943 r., kiedy to otrzymał przydział do 308 "Krakowskiego" DM. Na odpoczynek odszedł 6 kwietnia 1944 do bazy w Blackpool, a 3 maja 1944 r. był awansowany do stopnia chorążego. 15 czerwca 1944 r. trafił na kilkanaście dni do 316 "Warszawskiego" DM, 29 czerwca być przeniesionym do 315 "Dęblińskiego" DM. 16 września 1944 r. odszedł do bazy w Blackpool, a 6 grudnia 1944 r. do dowództwa 133 Skrzydła Myśliwskiego. 18 stycznia 1945 r. ponownie trafił do 315 DM, w składzie którego służył do końca wojny. Za zasługi bojowe awansowany do stopnia oficerskiego (otrzymał nowy nr ewidencyjny: P.3037). 23 maja 1946 r. został adiutantem tej jednostki i na stanowisku tym pozostał do czasu rozwiązania jednostki. Odznaczony srebrnym Krzyżem Virtuti Militari nr 8483, trzykrotnie Krzyżem Walecznych i DFM. Wykonał 116 lotów bojowych w czasie 226 godzin i 130 lotów operacyjnych w czasie 171 godzin i 15 minut.

Po demobilizacji wyjechał do Kanady i osiedlił się w okolicach Ontario. Zmarł 21 grudnia 1995 w Hamilton w Kanadzie

Cyrk Skalskiego. Przyczynek do monografi, G.Sojda, G.Śliżewski. Warszawa 2009